

Openbare Montessorischool
Jan Vermeer

Met deze brochure willen wij u informeren over het montessori onderwijs in het algemeen en de gang van zaken op onze school in het bijzonder. Wij vinden het belangrijk dat ouders betrokken zijn bij het onderwijs dat hun kind volgt.

| MONTESSORISCHOOL JAN VERMEER

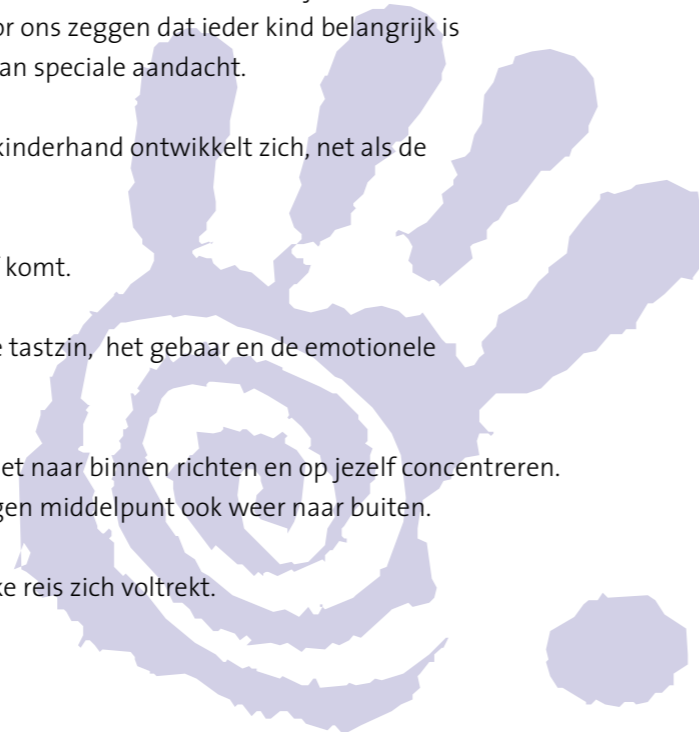

DE HAND // EEN BIJZONDER KENMERK

Onze school heeft een eigen huisstijl, met *de hand* als bijzonder beeldmerk. Deze hand is meer dan gewoon een plaatje; het is een symbool dat ergens voor staat:

- De handdruk, die wij elkaar elke dag geven als we binnen komen. Als je iemand een hand geeft dan begroet je hem. Het wil voor ons zeggen dat ieder kind belangrijk is en centraal staat. Het is ook een moment van speciale aandacht.
- Een kinderhand is nog niet volgroeid. Een kinderhand ontwikkelt zich, net als de kinderen die onze school doorlopen.
- Een open hand staat voor alles wat op je af komt.
- De hand vertegenwoordigt voor ons ook de tastzin, het gebaar en de emotionele ontwikkeling.
- De spiraal in de hand staat voor enerzijds het naar binnen richten en op jezelf concentreren. Anderzijds richt het kind zich vanuit het eigen middelpunt ook weer naar buiten.
- De spiraal is een pad waarlangs de innerlijke reis zich voltrekt.

De handdruk die wij elkaar iedere dag geven is een moment van speciale aandacht.

'Het geven van een hand is een bijzonder moment tussen leerkracht en kind. Niet alleen begroeten we elkaar op deze manier, maar vormt het een basis van een relatie. Het is een moment van verbondenheid en vertrouwen. Kinderen voelen dit en kiezen daarom juist dit moment uit om iets persoonlijks te vertellen aan de leerkracht. Het geven van een hand is veel meer dan een handdruk alleen'.

LAUREN VAN HALDEREN | ONDERBOUW A + B

'Kinderen die in vrijheid mogen werken, groeien op tot gelukkige mensen, die zich verantwoordelijk weten voor hun werk en daardoor in staat zijn mee te bouwen aan een betere samenleving der mensen in vrede'.

| MARIA MONTESSORI

MONTESSORI // HET ONDERWIJS

Maria Montessori werd geboren in het Italiaanse Chiaravalle. Later verhuisde het gezin naar Rome. Zij studeerde als arts af in Rome en werd daar een van de eerste vrouwelijke artsen in Italië. In de ziekenhuizen kwam zij in contact met kinderen die beperkt waren in hun verstandelijke ontwikkeling.

Ze maakte materialen om hen te helpen bij hun ontwikkeling. In 1898 werd Maria Montessori directrice van een door de Italiaanse regering gesticht instituut voor de opleiding van onderwijzers voor verstandelijk gehandicapte kinderen. In 1904 werd zij benoemd tot hoogleraar in de antropologie aan de Universiteit van Rome. Zij bekleedde die leerstoel tot 1916. Tegelijk studeerde zij pedagogiek.

In 1907 richtte Maria Montessori voor de allerarmste kinderen in de sloppenwijk San Lorenzo de *Casa dei Bambini* op. Daar werden de door haar ontwikkelde materialen in de praktijk door leerlingen uitgetoetst en verbeterd.

In 1934 verbrak Maria Montessori haar banden met Italië, omdat Mussolini in haar onderwijssysteem wilde ingrijpen. Het montessori onderwijs hield toen daardoor in Italië op te bestaan. Na de Tweede Wereldoorlog werden opnieuw montessori scholen in Italië opgericht.

In 1917 startte zij met cursussen voor leerkrachten en werden in Nederland de eerste montessori scholen opgericht. Inmiddels zijn er over de gehele wereld montessori scholen.

VRIJ KEUZE

De kinderen kiezen zoveel mogelijk zelf hun werk. Die keuzevrijheid houdt verantwoordelijkheid in voor de eigen ontwikkeling.

Daar waar voor een kind deze verantwoordelijkheid te groot is, begeleidt de leerkracht dit proces. De leerkracht is altijd op de achtergrond aanwezig en volgt de leerlingen nauwgezet. Kinderen die nog geen of tijdelijk geen speciale belangstelling hebben, krijgen van de leerkracht werk aangeboden.

De leerkracht stimuleert leerlingen in het maken van een eigen keuze en maakt gebruik van het enthousiasme en de interesse van de leerlingen zelf.

Naast het individuele werk zijn er ook allerlei groepsactiviteiten en klassikale lessen waaraan alle kinderen meedoen. De verwerking van deze lessen kan individueel of in groepjes plaatsvinden.

Montessori merkte dat kinderen van nature nieuwsgierig zijn; dat ze alles willen onderzoeken.

'In een veilige omgeving met als belangrijkste waarden: vertrouwen, respect, begrip, liefde en geduld kan het kind zich in vrijheid ontplooiën tot een zelfstandig persoon met een brede ontwikkeling'. De visie van Maria Montessori is in deze tijd nog steeds actueel en krijgt op de Jan Vermeer een eigen uitwerking met behoud van de wezenlijke elementen'.

ANNELOES VAN DE GRAAFF | LOCATIEDIRECTEUR RAAM

'De Nederlandse bioloog Hugo de Vries ontdekte bij dieren het bestaan van de gevoelige perioden. Dit inspireerde mij tot observatie van kinderen op school en in het gezinsleven en ik ontdekte de gevoelige perioden van het kinderleven'.

| MARIA MONTESSORI

MONTESSORI // DE GEVOELIGE PERIODE

Montessori ontdekte dat er gedurende de ontwikkeling van een kind bijzondere perioden zijn waarin bepaalde dingen uit de omgeving een diepe interesse in hem of haar wakker maakt.

De perioden waarin het kind zo sterk is gericht op bepaalde aspecten uit zijn omgeving noemt Montessori *gevoelige perioden*. Het kind selecteert datgene uit zijn omgeving wat het nodig heeft voor de ontwikkeling van een bepaalde functie. Enthousiast en met groot gemak neemt het kind de indrukken in zich op. Deze gevoeligheden duren net zolang als nodig is om een bepaalde functie te ontwikkelen (bijv. lopen). Er zijn dan zeer sterke krachten in actie die volwassenen nauwelijks kunnen begrijpen, omdat zij deze krachten niet meer bezitten.

Tijdens zo'n gevoelige periode is het kind in staat met veel gemak iets onder de knie te krijgen, terwijl het later voor het aanleren van diezelfde vaardigheid veel meer moeite zal moeten doen.

Montessori zocht naar een onderwijsmethode die gebruik zou kunnen maken van deze *gevoelige perioden*. Het is van groot belang dat ouders, opvoeders en leerkrachten vertrouwen hebben in de ontwikkelingskrachten van kinderen. Het kind moet de vrijheid hebben om deze krachten te gebruiken voor zijn persoonlijkheidsvorming, zonder dat het daarbij door anderen gehinderd wordt.

DE VOORBEREIDENDE OMGEVING

De omgeving prikkelt het kind tot leren. Hoe meer de omgeving aangepast is aan de behoeften van een kind des te meer zal het kind leren.

In al onze lokalen is het materiaal goed zichtbaar en overzichtelijk opgesteld. De kinderen kunnen het materiaal zelf pakken en opruimen. De leerkracht zorgt ervoor dat in de groep een sfeer heerst, waarbij ieder kind zowel zelfstandig als samen met andere kinderen kan werken. De leeromgeving moet rustig zijn en de kinderen moeten leren elkaar niet te storen tijdens het werk. Zodoende wordt elk kind in staat gesteld om zich te ontwikkelen naar eigen aanleg en eigen tempo. Het gaat zijn eigen weg door de leerstof.

De leeromgeving moet daarom zo zijn ingericht, dat het kind er volop van kan profiteren.

'Soms zie je bij de kleuters dat ze eerst nog geen interesse hebben in het leren van letters, maar zodra die gevoelige periode zich aandient zijn ze alleen nog maar bezig met de letters. Als een kind zich kan 'voeden' tijdens een gevoelige periode zie je een blij en trots kind. Ik vind het heerlijk om in de onderbouw te werken en de kinderen te helpen in wat zij nodig hebben om verder te komen en zich te ontwikkelen'.

SUSANNE VAN DEN DUNGEN | ONDERBOUW F

'Onderwijs is een natuurlijk proces uitgevoerd door het menselijk individu; opgenomen niet door te luisteren naar woorden, maar door impulsen uit de omgeving. Het kind gebruikt alles om zichzelf te vormen voor de toekomst'.

| MARIA MONTESSORI

MONTESSORI // HET MATERIAAL

Binnen het montessori onderwijs neemt vooral het montessori materiaal een zeer belangrijke plaats in.

Veel van de materialen zijn door Maria Montessori en haar medewerkers in de beginperiode ontwikkeld en in de loop van de decennia daarna hebben zij hun waarde kunnen behouden, soms in meer moderne vorm. In onze klassen is al het materiaal zichtbaar opgesteld, waardoor de kinderen uitgenodigd worden het te gaan ontdekken.

CIJFERS EN LETTERS

Het montessori materiaal is een middel om al werkend en handelend het kind de juiste begrippen en vaardigheden te laten leren. Het is een schakel tussen *doen* en *denken*. Het helpt kinderen op hun eigen tempo te leren werken met abstracte symbolen (zoals bijvoorbeeld cijfers en letters).

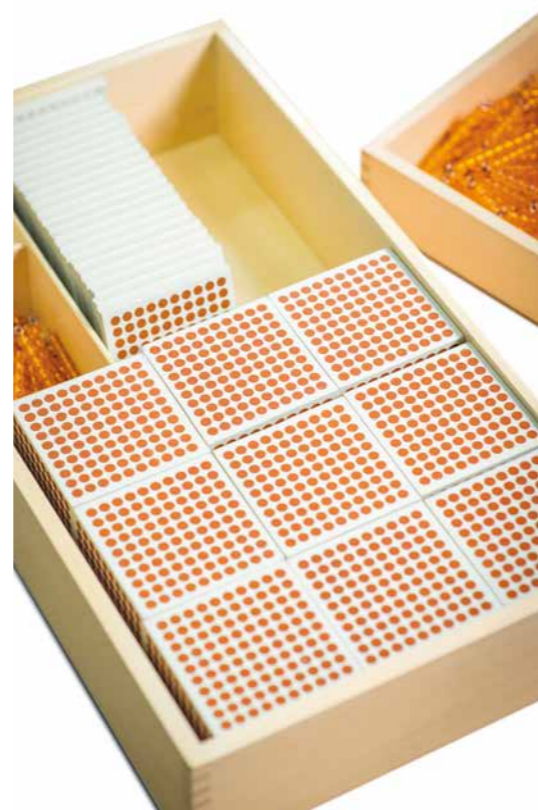
De getallen worden allereerst verbeeld door het gouden materiaal: kraaltjes waarmee je heel goed kunt zien hoe ons tientallig getalstelsel werkt. Om het schrijven van letters onder de knie te krijgen zijn er schuurpapieren letters, waarmee het jonge kind de beweging van de letter letterlijk kan voelen.

Een ander aspect van het montessori materiaal is dat het kinderen in staat stelt zelf te reflecteren op hun werk: een vergissing wordt eenvoudig zichtbaar. Als het kind er aan toe is, wordt het materiaal stapje voor stapje vervangen door ander, symbolisch materiaal.

Veel van de ontwikkelde montessori materialen worden, soms in een iets andere vorm, ook op niet montessori scholen gebruikt. De leerkrachten op Jan Vermeer maken ook zelf werkjes en materialen voor hun eigen groep; hierbij inspeland op de kinderen.

KLAAR VOOR DE 21E EEUW

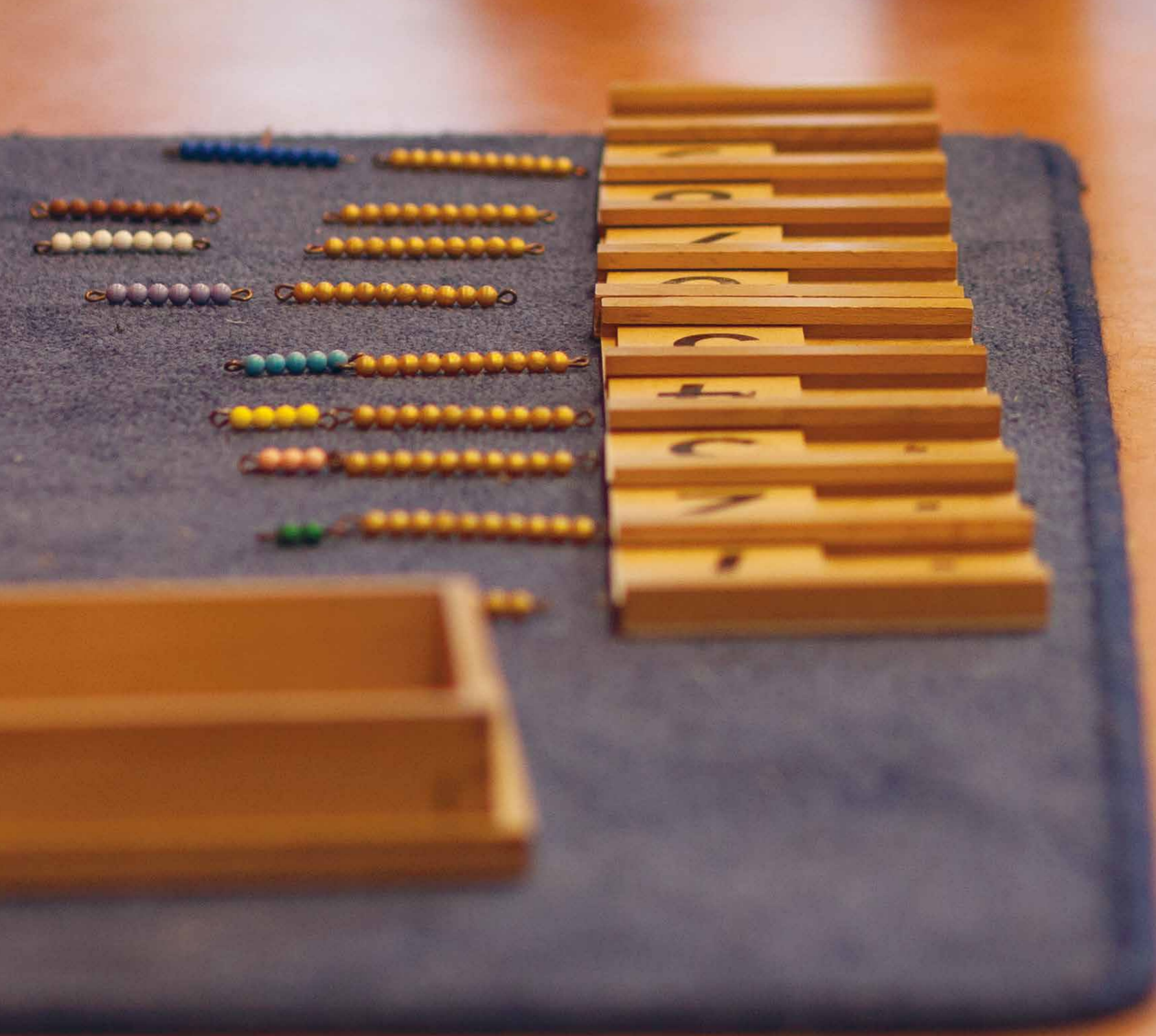
Ons ambitieuze plan is om zelf plannen en activiteiten te ontwikkelen die passen in het montessori onderwijs. Hoe kunnen kinderen omgaan met een samenleving die steeds verder digitaliseert; dit met gebruik van o.a. Apple, Ipads, een ELO in een cloud, Digidoe opdrachten, de basis van programmeren en mediawijsheid.

Voor elk kind is de weg door de leerstof een geheel eigen weg. Ze zijn vrij in hun werkkeuze.

'Ik gebruik naast het montessori materiaal ook vaak andere materialen. Ik leg een dennenappel op een glazen schaalje en zet het ergens in de klas. Kinderen komen er vanzelf op af. Ze verwonderen zich over het moois dat ze kunnen zien, ruiken en voelen. Zo prikkel ik de interesses van de kinderen en maak ze bewust van elk detail in de wereld om hen heen'.

DAAN THEPASS | MIDDENBOUW D

'Op een kledje op de grond kunnen kinderen ook met materiaal werken. Het kledje bakent de werkplek van een kind af; het is een grens die anderen niet zomaar mogen overschrijden en waar men met respect om heen loopt'.

| MONTESSORISCHOOL JAN VERMEER

'Een schoolbank waarin je stil moet zitten is niet goed voor kinderen, die zich in vrijheid moeten kunnen ontwikkelen. Ik raad kleine stoeltjes en tafeltjes aan, die door de kinderen zelf verplaatst en gegroepeerd kunnen worden'.

| MARIA MONTESSORI

MONTESSORI // DE DRIE BOUWEN

Op de montessori school zijn groepen met kinderen van verschillende leeftijden onderverdeeld in drie bouwen.

ONDERBOUW

In groep 1 & 2 zitten de kinderen van vier tot en met zes jaar.

MIDDENBOUW

In groep 3, 4 & 5 zitten de kinderen van zes tot en met negen jaar.

BOVENBOUW

In groep 6, 7 & 8 zitten de kinderen van negen tot en met twaalf jaar.

Deze *combinatieklassen* zijn er niet uit noodzaak, maar uit principe. Jongere leerlingen zien het materiaal waarmee de oudere kinderen werken en dit motiveert hen om moeilijker werkjes te kiezen. De oudere kinderen kunnen zo ook de jongere helpen. Ze voelen dan echt dat ze al veel kunnen en weten. Het helpen is geen 'must', maar kan zo heel vanzelfsprekend zijn.

SCHOOLTIDEN

Sinds augustus 2010 werkt de school met een continu-rooster van vijf gelijke dagen. Alle groepen hebben gelijke schooltijden en gaan op alle dagen van de week van 8.30 uur tot 14.00 naar school; deze tijden gelden dus ook voor de woensdag en de vrijdag.

De school begint elke dag om 8.30 uur. Om 8.15 uur is de deur open. Er is inloop tot 8.30 uur. De kinderen komen dan binnen om aan het werk te gaan. Rond 10.00 uur is er een korte pauze, vaak een zelf gekozen moment om iets te eten (bv. een stukje fruit) en te drinken.

Eind van de ochtend/tussen de middag wordt er onder begeleiding van de eigen leerkracht 15 minuten geluncht en daarna 30 minuten buiten gespeeld. Dit kan ook omgekeerd plaatsvinden; dat er eerst wordt buitengespeeld en daarna geluncht wordt.

Ieder kind doet datgene wat hij kan zo goed mogelijk naar eigen vermogen en in eigen tempo.

'Op onze school zit je niet alleen met kinderen van je eigen leeftijd in de klas. Zo leer je mensen kennen in een groep onder of boven je. En als je van de ene bouw naar de andere bouw gaat, mag je 3 namen noemen van kinderen waarmee je naar de volgende bouw wil. Zo blijf je meestal wel bij je eigen vrienden in de klas. Jongere kinderen in de klas is best fijn, want je kunt ze helpen en de oudere helpen jou weer'.

GABRIEL KAREMAKER 10 JAAR | BOVENBOUW C

MONTESSORI // PEUTERGROEPEN

Beide locaties van onze school bieden op enkele ochtenden per week een montessori peutergroep voor twee- tot vierjarigen aan. Deze peutergroepen worden georganiseerd door kindercentrum De Lange Keizer. De Lange Keizer biedt hierbij tevens de mogelijkheid dat uw peuter 's middags naar kindercentrum Jan en Alleman gebracht kan worden.

PEUTERWENNEN

Als uw kind gebruik maakt van een van de peutergroepen, dan kan het ook eventueel vanaf drie en half jaar gebruik maken van het vervroegd wennen in de onderbouw. Dit gebeurt op een vaste dag in de week. Wij noemen dat *peuterwennen*.

Veel kinderen genieten van de extra uitdaging in de onderbouw en wennen gelijk aan hoe alles gaat in een basisschoolklas. Er is in de klas ook veel montessori materiaal voor kinderen vanaf die leeftijd aanwezig. De echte overstap, als het kind vier jaar wordt, zal na het peuterwennen gemakkelijker zijn.

- Bij de locatie Maria Duystlaan is peutergroep Maria gevestigd en bij de locatie Raam is peutergroep Marie gevestigd. Meer info vindt u op www.delangekeizer.nl.
- Voor aanmelding van uw kind voor de peutergroep of het peuterwennen kunt u ook contact opnemen met De Lange Keizer, contactpersoon Mandy Aarts | 015-2120905.

Door peuterwennen kan ook het zelfvertrouwen groeien en raken ze al een beetje gewend op school.

'Kinderen vanaf 3,5 jaar kunnen wennen in de onderbouw onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. Er is steun en herkenning in de materialen omdat die hetzelfde zijn, maar ook genoeg uitdaging door nieuwe materialen, die we bij de peutergroep niet hebben. Kinderen kunnen zo op een rustige manier wennen op school, waardoor de overgang naar de basisschool wat minder spannend wordt'.

PATRICIA AARTS | PEDAGOGISCH MEDEWERKER MARIE

'Het kind van zes op een montessori school heeft het voordeel niet onwetend te zijn. Het heeft belangstelling voor natuurkunde, aardrijkskunde en geschiedenis en kan gemakkelijk geïntroduceerd worden in welke verdere kennis dan ook'.

| MARIA MONTESSORI

KOSMISCH // OPVOEDING EN ONDERWIJS

Binnen het montessori onderwijs is kosmische opvoeding en onderwijs een belangrijke pijler. De vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs, techniek, maar ook maatschappelijke betrokkenheid (burgerschap) zijn hierin ondergebracht en worden aangeboden in samenhang vanuit een totaalbeeld.

Kosmisch onderwijs gaat er vanuit dat alles met elkaar samenhangt en van elkaar afhankelijk is. Kinderen leren de ordening van de dingen uit hun omgeving kennen en onderzoeken.

Door kosmisch onderwijs ontstaat bij kinderen het inzicht dat de feiten en de verschijnselen waar ze soms mee te maken hebben deel uitmaken van een groter geheel. Op deze manier ontwikkelen ze een brede kijk op de wereld om hen heen.

Kinderen leren verbanden zien tussen situaties, die zowel verwondering als bewondering opwekken. Ze leren hun omgeving te waarderen en respecteren, en hoe er zorgvuldig mee om te gaan. De opgedane kennis geeft kinderen het verantwoordelijkheidsgevoel om dit in te zetten voor de wereld om hen heen.

SCHOOLBREDE THEMA'S

De wereld van de kleuter is heel direct en aanwezig. In de onderbouw wordt daarop ingespeeld met thema's als actualiteiten en de seizoenen aan de hand van de tijdlijn van het jaar.

In de middenbouw en bovenbouw hanteren we steeds per bouw een cyclus van drie jaar, waarbij we in perioden van ongeveer zes weken een thema aanbieden. In de klassen kan men steeds duidelijk zien aan welk thema gewerkt wordt door onder andere de steeds veranderende inrichting van de vitrine of aandachtstafel.

Er zijn per jaar twee *schoolbrede thema's* waar we met de hele school aan werken. Bij de schoolbrede thema's zijn er steeds afsluitende avonden voor de ouders waar we presenteren waar aan gewerkt is met de kinderen in de afgelopen periode.

Kinderen leren hun omgeving te waarderen en respecteren, en hoe er zorgvuldig mee om te gaan.

'Onderwerpen als de oerknal of het heelal lijken misschien te moeilijk voor een kleuter. De verwondering als ze hierover horen, hun vragen en verrassende oplossingen, geven aan dat kleuters ook geboeid zijn door de wijde wereld om hen heen. Als ze later les over een onderwerp als het heelal krijgen, herinneren ze zich nog hoe leuk dat was in de onderbouw en zijn ze extra gemotiveerd om er meer over te leren'.

HELENE LANDRE | ONDERBOUW C

KOSMISCH // BUITEN IN DE NATUUR

Kinderen laten opgroeien in *een groene omgeving* en zo hun plaats laten ontdekken in het grote geheel vinden wij belangrijk. Kinderen krijgen verwondering voor de natuur en leren respect te hebben voor alles wat om ons heen leeft. Beiden locaties hebben een prachtig groen schoolplein, een moestuingedeelte met kippen en schooltuintjes. Kinderen van groep 5 (en 1e deel van groep 6) tuinieren hier in kleine groepjes onder leiding van enkele enthousiaste ouders. In het tuinlogboek komen de verslagen van hun bezigheden en in de hal van de school is vaak het resultaat te bewonderen van de oogst.

LEREN BUITEN HET KLASLOKAAL

Wij maken veel educatieve uitjes passend bij de cyclus van drie jaar bij ons kosmisch onderwijs. In de onderbouw gaan we bijvoorbeeld naar de geitenboerderij en in de middenbouw naar het Archeon. Maar ook dichterbij; naar de Delftse Hout, kinderboerderij, herfstwandeling in Meyendel, techniek workshop en theater.

WERKWEEK

Elk jaar gaat de bovenbouw op werkweek aan het begin van het schooljaar. Ook deze werkweken hebben een cyclus van drie jaar, zodat de kinderen elk jaar een ander onderwerp bestuderen. Deze zijn verbonden aan de thema's van het kosmisch onderwijs. Voor de kosten van de werkweek krijgen de ouders een aparte rekening.

Groene omgeving geeft rust en tegelijkertijd inspireert het tot ontdekken, bewegen en leren.

'Iedere dag genieten wij van de binnentuin met de bloemen, de kippen en de rust die daar heerst. Elk seizoen kunnen kinderen een tuinpad lopen met allerlei opdrachten. In de lente en de zomer werken veel kinderen buiten aan de tuintafels of picknicken in het gras. Om de beurt heeft een groep de kippenbeurt. Dan verzorgen ze twee weken lang de kippen en van de geraapte eieren maken ze iets lekkers'.

WILLEMEN BEEKHOF | ONDERBOUW A

De Montessorischool Jan Vermeer is een sfeerrijke school met een locatie op de Raam 20 en een locatie op de Maria Duystlaan 2 te Delft. De Jan Vermeerschool werd gesticht in 1875 en is daarmee de oudste school van Delft.

| MONTESSORISCHOOL JAN VERMEER

AANMELDEN

U kunt uw kind reeds vanaf de geboorte aanmelden op onze school.

Als u als ouder/verzorger belangstelling heeft voor onze school, kunt u een afspraak maken met de locatiedirecteur voor een rondleiding op een van onze locaties. Tevens wordt er twee keer per jaar een open dag georganiseerd. Een in oktober en een tweede in maart. U kunt de data op onze website vinden.

Alle belangrijke zaken over de school worden tijdens de rondleiding verteld en vragen beantwoord. U kunt telefonisch een afspraak maken voor de rondleiding.

Als er ruimte is om uw kind te kunnen plaatsen krijgt u een aanmeldingsformulier toegestuurd. U kiest zelf voor welke locatie u wilt aanmelden.

Voor meer informatie over de mogelijkheden van een toelating op onze school kunt u telefonisch contact opnemen met één van de locatiedirecteuren. Zij kan ook aangeven of er nog ruimte is om aan te melden voor de leeftijdsgroep waar uw kind in valt. (locatie Raam: 015 - 2134603 // locatie Maria Duystlaan: 015 - 2134621).

WACHTLIJST

Wacht u niet te lang met aanmelden; we sluiten de aanmeldingen zodra een groep het maximum aantal heeft bereikt. Is de locatie van uw voorkeur vol dan kunt uw kind alleen nog op de wachtlijst voor die locatie worden geplaatst, in afwachting van leerlingen die door verhuizing of andere oorzaken van school gaan. Op de wachtlijst staan kan tegelijk met een aanmelding op een andere locatie of op een andere school. Zodra uw kind 4 jaar is geworden en bij ons op school zit vervalt hiermee de wachtlijst plek. Er wordt daarna niet meer gewisseld van locatie.

Zij-instroom vanuit andere scholen, na bijvoorbeeld een verhuizing, blijft wel mogelijk als de omvang van de desbetreffende groep dit toelaat.

LIBRIJN OPENBAAR ONDERWIJS

Op onze school zijn alle kinderen welkom, zonder onderscheid naar ras, geloof of maatschappelijke positie van de ouders. De openbare Montessorischool Jan Vermeer valt onder het bestuur van Librijn, waar alle openbare scholen van Delft en Rijswijk deel van uitmaken.

COLOFON

Deze informatie brochure is een uitgave van Montessorischool Jan Vermeer.

ONTWERP & REALISATIE

© Plaatwerk // Merian Plaat

REDACTIE

Maaïke van Bommel (Gabriel, Rohan, Isaac)

Anneloes van de Graaff

Merian Plaat (Bo & Lente // Raam)

BEELDMATERIAAL

Coen van Kranenburg (Kylian, Tobias, Jelka)

Merian Plaat

Roelof Langstraat (Isa // Raam)

Shutterstock // Amsterdam

DRUKWERK

Druk. Tan Heck // Delft

IK DOE ER TOE

IK WEET WAAR IK GOED IN BEN

IK ZOEK OPLOSSINGEN

IK WEET WAT IK WIL

IK BLIJF NIEUWSGIERIG

IK KAN KIEZEN

IK BEWIJS DAT IK HET KAN

LOCATIE MARIA DUYSTLAAN

Locatiedirecteur // Bianca Wijnolts
Maria Duystlaan 2, 2612 SR Delft
015 - 2134621
bianca@jan-vermeer.nl

LOCATIE RAAM

Locatiedirecteur // Anneloes van de Graaff
Raam 20, 2611 LT Delft
015 - 2134603
anneloes@jan-vermeer.nl